
Kyrkomötet

Samhälls- och kulturutskottets betänkande 2021:12

Appar för Svenska kyrkans verksamhet

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas motion 2021:82 som föreslår att kyrkostyrelsen ska utveckla och tillhandahålla appar för dop, konfirmation, bröllop och begravning. Utskottet anser att Svenska kyrkans webbplatser idag tillgodoser många av de behov som motionärerna tar upp och att appar inte är det mest effektiva sättet att nå målgruppen. Utskottet framhåller också problematiken med att det idag finns flera system i Svenska kyrkan som skulle behöva inkluderas i eventuella apputvecklingar som är kostsamma. Det är inte heller säkert att resultatet blir heltäckande. För att den här typen av satsningar ska bli aktuella skulle det krävas en gemensam plattform där samtliga församlingar ingår. Utskottet föreslår därför att kyrkomötet avslår motionen.

Till betänkandet finns en reservation.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2021:82.

Motionens förslag

Motion 2021:82 av Mikael Eskilandersson och Eva-Mai Mineur Tynong, Appar för Svenska kyrkans verksamhet

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att utveckla och tillhandahålla applikationer, så kallade appar, för de viktigaste verksamheterna så som dop, konfirmation, bröllop och begravning.

Bakgrund

App är en förkortning av ordet applikation och är en form av program man laddar ned till mobilen från App Store eller Google Play Store beroende på vilken telefon man har. Eftersom appar laddas ned till telefonen kan dessa ofta användas i offlineläge. Appar kan ha många olika funktioner som används tillsammans med mobilens inbyggda funktioner såsom kameran eller GPS. Apparna kan också skicka notiser när något nytt sker. En app kan vara ett komplement till en webbplats om den innehåller funktioner som saknas på webbplatsen.

Det finns också så kallade webbappar. Dessa tillhör redan tillgängliga hemsidor och är därför inget som laddas ned till mobilen. Man kan lägga till webbappens ikon på mobilens skärm och därmed ge intrycket av att det är en nedladdad app. Men en skillnad är att det krävs en uppkoppling till internet för att kunna använda en webbapp. Webbappar kan användas på mobiltelefoner, datorer och surfplattor.

Genom en webbapp nås lättare en bred målgrupp och flera sorters mobila enheter, såsom mobiltelefoner och surfplattor. Informationen blir sökbar via sökmotorer, som till exempel Google, och är ofta enklare att uppdatera med ny information än en app.

Det innebär en hög kostnad att utveckla appar eftersom de bland annat behöver anpassas för två olika operativsystem, ios och android. Därför prioriteras utveckling av appar oftast när det finns möjligheter till att appen kan bli något som kan användas ofta och återkommande och av många.

Eftersom en app behöver laddas ned av användaren för att kunna användas, nås den inte på samma sätt som en webbapp via sökmotorer, vilket gör att en app behöver marknadsföras för att bli känd och använd.

Svenska kyrkans webbplats

Svenska kyrkans webbplats är responsiv, vilket betyder att den fungerar lika bra på en stor datorskärm som på en telefon eller surfplatta. Vyn anpassas efter den enhet man använder. Det innebär att webbplatsen många gånger kan upplevas och fungera ungefär som en app, när den används av mobiler.

Flera bokningssystem

Varje församling beslutar själv om den vill använda ett digitalt bokningssystem eller inte, och i sådant fall vilket. Det finns flera leverantörer på marknaden. Det finns därför i dagsläget inte ett gemensamt grundsystem att hämta data från. Svenska kyrkans församlingar är kund hos olika leverantörer.

Detta har lösts genom integrationer mellan Svenska kyrkans externwebb och de bokningssystem som merparten av Svenska kyrkans församlingar använder. Integrationerna mellan webbplats och bokningssystem försvåras av att det är flera system jämfört med om det vore ett enda system. Olika bokningssystem har olika innehåll och tekniskt sett olika uppbyggnad.

Lösningen innebär att det idag finns en del församlingar som erbjuder möjligheten att se lediga tider och boka en tid som passar för kyrkliga handlingar, såsom dop eller vigsel, på sina webbplatser. Bokningen följs sedan upp av en personlig kontakt för att planera mer i detalj. Det är dock långt ifrån alla församlingar som erbjuder denna möjlighet.

Konfirmandsök

Konfirmandsök är en del av svenskakyrkan.se och fungerar lika bra på mobiltelefoner som dator. Sidan visar ett urval av konfirmationsaktiviteter runt om i Sverige. Det går också bra att anmäla sig till konfirmationsaktiviteten på den sidan. Just nu sker en utveckling av konfirmandsök med planerad lansering i februari 2022.

Den nya konfirmandsök (konfasök 2.0) kommer bland annat att innehålla följande:

- ◆ Möjlighet att se alla aktiviteter på karta (och välja där)
- ◆ Bättre och fler bilder på konfirmationsläger m.m.
- ◆ Förbättrad sökfunktionen
- ◆ Enklare anmälningssida, både för den blivande konfirmanden och internt inom kyrkan
- ◆ Inaktuella konfirmandläger kommer inte att synas

Dessutom görs en insats för att få församlingar att lägga in sina konfirmandaktiviteter i konfasök (i systemet Kyrksam). För att konfasök ska kunna bli heltäckande krävs

det att alla församlingar har lagt in aktuell och uppdaterad information. Förutsättningarna för att göra detta kan se olika ut beroende på församling och till exempel dess personella resurser.

Strategi för digital kommunikation och närvaro

Svenska kyrkans strategi för digital kommunikation och närvaro antogs av kyrkostyrelsen 2013. Strategin är bindande för nationell nivå och erbjuds stift och församlingar. Strategin innebär att Svenska kyrkan ska finnas där människor finns och vara tillgänglig de tider på dygnet då människor har behov av kyrkan. Personliga möten kan uppstå på många platser, exempelvis via sociala medier.

- ♦ Svenska kyrkans gemensamma externa webbplats är svenskakyrkan.se.
- ♦ Svenskakyrkan.se ska erbjuda besökaren service och kunskap. Besökaren ska kunna utföra sin uppgift på webben utan tidigare kännedom om organisationen. Webbplatsen ska innehålla aktuell och korrekt information om Svenska kyrkan. Informationen ska vara strukturerad på ett sätt som utgår från besökarens behov.
- ♦ Svenskakyrkan.se ska dela kristen tro och stärka bilden av Svenska kyrkan som en öppen och närvarande folkkyrka som inger hopp.
- ♦ Svenskakyrkan.se ska ge en bild av hela Svenska kyrkans verksamhet lokalt, regionalt, nationellt och internationellt. Den ska uppfattas som intressant och relevant för engagerade medlemmar såväl som för en bred allmänhet.

Långsiktig strategi för digitalisering och samverkan

Kyrkostyrelsen fastställde i juni 2020 en långsiktig strategi för digitalisering och samverkan med målbilden att församlingar och pastorat även fortsatt allt mer ska kunna lägga sina resurser på det grundläggande uppdraget och säkerställa ett långsiktigt hållbart kyrkoliv i framtiden. Beslutet innebär ett antal åtaganden som kyrkostyrelsen föreslog kyrkomötet förra året i KsSkr 2020:01, Verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå 2021–2023 med anledning av coronapandemin.

Det framgår bland annat att kyrkostyrelsen planerar att, som en del av ett kyrkomötesuppdrag (KmSkr 2017:2), erbjuda ett digitaliserat verktyg för medlemskommunikation för de församlingar/pastorat som önskar detta stöd.

Tidigare kyrkomöten

Medlemsutvecklingsstrategi

Vid 2017 års kyrkomöte behandlades motionen Medlemsutvecklingsstrategi (2017:117). Motionärerna föreslog att kyrkomötet skulle besluta att uppdra till kyrkostyrelsen att initiera ett brett arbete med att utveckla en medlemsutvecklingsstrategi med relevans för Svenska kyrkans samtliga nivåer. Ärendet behandlades i kyrkolivsutskottets betänkande Kl 2017:1 tillsammans med motion 2017:2, Strategi mot minskning av antal kyrkomedlemmar. Utskottet ansåg inte att det är nationell nivå som ska analysera och ta fram medlemsstrategier utan att det främst är församlingens uppdrag. Utskottet var också tveksamt till om en nationell strategi för medlemsutveckling är det bästa sättet att uppnå det motionärerna vill och betonade vikten av att församlingarna arbetar med lokal verksamhetsutveckling. Därför föreslog utskottet kyrkomötet att avslå motionerna. Vid kyrkomötet genomfördes en rösträkning gällande motion 2017:117 som slutade med att 117 röstade för motionen och 116 för utskottets förslag. Motion 2017:117 bifölls. Kyrkostyrelsen fick i uppdrag att initiera ett brett arbete med att

utveckla en medlemsutvecklingsstrategi med relevans för Svenska kyrkans samtliga nivåer (KmSkr 2017:2).

I KsSkr 2021:3 redogör kyrkostyrelsen för den förstudie som genomförts åren 2019–2020 med anledning av uppdraget. Förstudien behandlade processtöd för att förstärka församlingarnas möjligheter att systematiskt följa medlemmar och bjuda in nya. Under förstudien genomfördes ett 20-tal församlingsbesök som tydligt visar att ett gemensamt digitalt stöd för medlemsvård skulle underlätta för församlingarna att bekräfta sina medlemmar och vara relevanta för människor vid olika tidpunkter i livet.

Förstudien utgick från tre avgränsade processer kopplade till dop, konfirmation och nyinflyttade och föreslog utifrån det att ett gemensamt digitalt processtöd för församlingar skulle krävas, köpas in och implementeras.

Som processtöd rekommenderade förstudien ett gemensamt CRM-system (customer relationship management system). Ett system bör upphandlas för detta ändamål och kan bidra till att sänka trösklarna och öka tillgängligheten till församlingarna i Svenska kyrkan. Att samla processtödet i ett centralt system har flera fördelar, till exempel att det är juridiskt granskat, att nationell nivå kan bidra med informationssäkerhet och långsiktigt säkra den tekniska lösningen samt att samordningen underlättas och blir kostnadseffektiv för församlingarna.

Nuläge

Medel är avsatta år 2022 till år 2024 för ett projekt kopplat till medlemsutvecklingsstrategi. Resultatet ska stödja stift och församlingar i arbetet att följa medlemmen genom livet. Satsningen beräknas omfatta utbildningsinsatser på samtliga nivåer, ett nytt gemensamt digitalt processtöd för församlingarna, förslag på kommunikationsinsatser samt möjlighet att dela goda exempel mellan församlingarna.

Redan i höst pågår arbete med att forma det kommande projektet inklusive roller, avgränsningar och mål. Det har konstaterats att medlemmarnas perspektiv och behov samt en fördjupad analys av hur andra medlemsorganisationer arbetar är viktiga att ta i beaktande då projektet formas. Arbetet med att tydliggöra omfattningen beräknas vara klart inför projektstart 2022.

Utskottets överväganden

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2021:82.

Svenska kyrkan ska vara där människor är, skriver motionärerna och utskottet instämmer. Kyrkans närvaro i digitala kanaler är viktig. Utskottet är också överens med motionärerna om att Svenska kyrkan ska underlätta för församlingarna med gemensamma plattformar så att de enskilda församlingarna inte behöver göra detta arbete var för sig. Frågan problematiseras av att det idag är upp till församlingarna att själva välja exempelvis bokningssystem. Det är därför inte möjligt idag att erbjuda en app för dop där alla Svenska kyrkans församlingar enkelt ingår. Utskottet ser stora möjligheter i det pågående arbetet med *Färdplan för samverkan och digitalisering*. Där är intentionen att när Svenska kyrkan bygger ny infrastruktur så ska detta göras gemensamt. Fördelarna är flera såsom lägre kostnader, bättre hållbarhet samt ökad informationssäkerhet.

Under beredningen av ärendet har utskottet givits möjlighet till större insikt i arbetet med bland annat utvecklingen av den gemensamma webbplatsen och appar genom besök av ansvariga chefer på kyrkokansliet. Där framkom att tillgängligheten och sökbarheten är större för webbplatser än för appar. En app behöver en mer

omfattande marknadsföring för att nå målgruppen än en webbplats vars sidor kan nås via sökmotorer. Utvecklingen av webbplatser är därför mer kostnadseffektiv.

Det pågår löpande ett arbete med att optimera Svenska kyrkans webbplats efter de behov som besökarna har, både när det gäller teknisk utveckling och innehåll, såsom att använda samma ord och begrepp som målgruppen använder. Utskottet betonar också att webbplatsen idag tillgodoser delar av det som efterfrågas i motionen. Flera församlingar erbjuder till exempel digital bokning av dop.

Utskottet önskar en låg tröskel för människor att exempelvis döpa sina barn, men anser att detta är en fråga som inte kan lösas genom utveckling av en app i dagsläget. Detta handlar till stor del om hur den enskilda församlingen vill arbeta med dopet.

Utskottet föreslår att kyrkomötet ska avslå motion 2021:82.

Digitalt sammanträde den 7 oktober 2021

På samhälls- och kulturutskottets vägnar

Anton Härder, ordförande

Hannah Häggström, sekreterare

Beslutande: Anton Härder, ordförande, Cecilia Clausen, Ellen Leijen, Birgitta Lindén, Olle Rydell, Sofia Rosenquist, Anders Brunnstedt, Boel Johansson, Birgit Kullingsjö, Mikael Eskilandersson, Anna-Karin Westerlund, Katarina Ramnerö Ödestad, Tomas Rosenlundh, Elisabeth Sandlund och Marja Hillerström.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Ann-Christine Rosengren, Gunilla Lundström, Daniel Larson, Lena Arman, Sofia Särdaqvist, Lars-Ivar Ericson, Ann-Kristin Jonäng, Anna-Karin Andersson, Eva-Mai Mineur Tynong, Kjell O Lejon, Bengt Olsson och Staffan Bjerrhede.

Biskoparna Fredrik Modéus och Eva Nordung Byström har deltagit i utskottets överläggningar.

Reservation

Redan idag har Svenska kyrkan utvecklat ett par appar och man använder en hemsida som anpassas för att kunna besökas från så väl dator som mobiltelefon. Det är viktigt att kyrkan är där människor finns och hänger med i den tekniska utvecklingen. Motionen föreslår att fler appar, eller applikationer ska utvecklas av Svenska kyrkan. Då mitt yrkande inte fick gehör av utskottet, reserverar jag mig till förmån för ett bifall av motionen i sin helhet.

Mikael Eskilandersson